

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Jitky Zavřelové
a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., ve věci

žalobce: **A. V.**,
státní příslušník Ruské federace,
bytem X,
zastoupen Mgr. et. Mgr. Markem Čechovským, Ph.D.
advokátem se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1,

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2018, č. j. MV-6481-4/SO-2018,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 21. 2. 2018, č. j. MV-6481-4/SO-2018, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Marka Čechovského, advokáta.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“) ze dne 29. 11. 2017, č. j. OAM-9440-17/TP-2017 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo podle § 75 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 68 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 14. 8. 2017 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) rozhodnuto tak, že žádost žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky se zamítá. Důvodem zamítnutí žádosti bylo období nepřítomnosti žalobce na území v průběhu doby pobytu přesahující v souhrnu 310 dní.
2. Žalobce odmítá výklad správních orgánů, podle něhož jeho cesty do zahraničí v pozici jednatele obchodní společnosti nemohly být posuzovány jako pracovní vyslání ve smyslu § 68 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Toto ustanovení neobsahuje odkaz na zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „zákoník práce“), tudíž uvedený výklad je nepřipustně restriktivní a je výrazem přepjatého formalismu a diskriminace žalobce oproti osobám v pracovním poměru. Žalobce poukazuje na daňové předpisy, podle nichž je výkon funkce jednatele výkonem závislé činnosti, tudíž i vyslání jednatele na zahraniční obchodní cestu je podřaditelné pod režim pracovní cesty. Všechny zahraniční cesty žalobce byly plánované a vycházely z rozhodnutí valné hromady.
3. V souvislosti s tím žalobce nesouhlasí s vypořádáním odvolací námítky, že správní orgán musí zařadit do spisu výpis jím tvrzených období nepřítomnosti, aby je mohl žadatel zdůvodnit, což ministerstvo odmítlo. Žalobce má za to, že žalovaná pochybila, pokud bez jakéhokoli odůvodnění konstatovala, že rozhodovací praxe se může v průběhu času měnit. Rovněž nebylo vyhověno návrhu na výsledk žalobce a jeho manželky k osvětlení důvodů nepřítomnosti žalobce na území České republiky.
4. Dále žalobce namítá porušení svého legitimního očekávání, neboť v jiných skutkově obdobných případech nejsou pracovní cesty jednatele posuzovány způsobem, jaký byl užit v dané věci, a do doby pobytu se započítávají. Nelze si však učinit ucelený obrázek o rozhodovací praxi, neboť žalovaná svá rozhodnutí nezveřejňuje.
5. Podle žalobce napadené rozhodnutí porušuje zásadu přiměřenosti ve smyslu § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaná dostatečně neposoudila přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života žalobce, který žije na území České republiky spolu se svou manželkou a synem, jež mají povolení k trvalému pobytu, vlastní zde několik nemovitostí a úspěšnou firmu. Žalobce je plně integrován do české společnosti a má zde rodinné i ekonomické zázemí.
6. Žalovaná odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby. Má za to, že se řádně vypořádala se všemi odvolacími námitkami a žaloba nepřináší žádnou novou relevantní argumentaci. Žalovaná odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 11. 2017, č. j. 30 A 207/2016 – 60, z něhož vyplývá, že tabulka jednotlivých dat nepřítomnosti sama o sobě na přijatém závěru nic nemění, konkrétní důvody nepřítomnosti na území prokazuje žadatel.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

7. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
8. Při jednání účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 21. 6. 2017 podal žalobce žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky z důvodu uvedeného v § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Z obsahu žádosti, přiložených dokladů i skutečností zjištěných ministerstvem vyplynulo, že žalobce v České republice pobýval na základě víza k pobytu od 16. 2. 2010, následně na základě povolení k dlouhodobému pobytu (nejprve z důvodu sloučení rodiny, následně od 21. 5. 2014 do 20. 5. 2016 za účelem „podnikání – účast v právnické osobě“), v době vydání napadeného rozhodnutí s titulem „rodinný“.
10. Ze záznamů v cestovním dokladu žalobce vyplývá, že v období od 17. 5. 2012 do 28. 3. 2017 žalobce opakovaně opouštěl území České republiky, přičemž tato období nepřítomnosti činí v souhrnu 469 dní.
11. Ministerstvo zaslalo žalobci výzvu ze dne 22. 9. 2017 k poskytnutí součinnosti v případě, že nepřítomnost byla způsobena některým z důvodů uvedených v § 68 odst. 2 písm. e) a f) zákona o pobytu cizinců; s odkazem na § 52 správního řádu měl též takový důvod doložit (ministerstvo současně příkladmo uvedlo doklady, jimiž je třeba důvod nepřítomnosti prokázat, mj. potvrzení zaměstnavatele o vyslání do zahraničí). Žalobce doložil cestovní příkazy na jednotlivé výjezdy, smlouvu o obchodním zastoupení se společností R. d. s. r. o. a zápisy z valné hromady společnosti P. – S. s. r. o. řízené žalobcem, jeho manželkou a synem. Žádost žalobcovy zástupce o poskytnutí výpisu konkrétních období žalobcovy nepřítomnosti, aby je mohl řádně zdůvodnit, byla odmítnuta sdělením ministerstva ze dne 31. 10. 2017 s odůvodněním, že správní orgán takovou povinnost nemá a jednotlivá období nepřítomnosti jsou patrná z předloženého cestovního dokladu.
12. Dne 29. 11. 2017 vydalo ministerstvo rozhodnutí, jímž byla žádost žalobce zamítnuta s tím, že nebyla zachována nepřetržitost pobytu žalobce a tím nebyla splněna podmínka 5 let nepřetržitého pobytu na území. Ministerstvo vzalo za prokázané, že v rozhodném období činila nepřítomnost žalobce v souhrnu 469 dní. Do doby pobytu nelze započítat pracovní cesty člena statutárního orgánu obchodní společnosti. Pracovní cesta je definována v zákoníku práce a vyslání na ní je projevem nadřízeného postavení zaměstnavatele a podřízeného postavení zaměstnance v kontextu výkonu závislé práce.
13. Proti rozhodnutí ministerstva se žalobce odvolal. Argumentace žalobce se v podstatné části shodovala s tou, která je obsažena v žalobě. Žalobce uvedl mimo jiné, že argumentace úpravou v zákoníku práce není na místě, neboť upravuje pouze část problematiky. Žalobce necestoval v soukromém zájmu, ale vyvíjel potřebnou pracovní činnost za účelem rozvoje firmy. Vytýkat mu opuštění České republiky je zjevně formalistické.

14. Napadeným rozhodnutím žalovaná odvolání zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění žalovaná uvedla, že omluvitelným důvodem nepřítomnosti je pouze vyslání zaměstnance do zahraničí v rámci výkonu závislé činnosti v pracovním poměru. Vztah zaměstnance a zaměstnavatele je vymezen zákoníkem práce.

Posouzení žaloby soudem

15. Podle § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců povolení k trvalému pobytu se na žádost vydá cizinci po 5 letech nepřetržitého pobytu na území.
16. Podle § 68 odst. 2 písm. e) a f) zákona o pobytu cizinců do doby pobytu podle odstavce 1 se započítávají:
- e) období nepřítomnosti cizince na území v průběhu doby pobytu podle písmen a) až d), pokud tato jednotlivá období nepřítomnosti nepřesáhla 6 po sobě jdoucích měsíců a pokud ve svém souhrnu nepřesáhla 310 dnů; pokud jedno období nepřítomnosti cizince na území nebylo delší než 12 po sobě jdoucích měsíců ze závažných důvodů, zejména jde-li o těhotenství a narození dítěte, závažné onemocnění anebo studium nebo odborné školení, nepřetržitost pobytu je zachována, přičemž toto období se do doby pobytu podle odstavce 1 nezapočítává,
- f) období nepřítomnosti cizince na území v průběhu doby pobytu podle písmen a) až d), pokud byl cizinec svým zaměstnavatelem pracovním vyslán do zahraničí a pokud tato jednotlivá období nepřítomnosti nepřesáhla 10 po sobě jdoucích měsíců a ve svém souhrnu nepřesáhla 560 dnů.
17. Podle § 75 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže v řízení nejsou potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 66 nebo nejsou splněny podmínky podle § 67 nebo § 68.
18. Žalobce nepopírá zjištěnou dobu nepřítomnosti v posledních pěti letech (469 dní), tvrdí pouze, že razítka v cestovním dokladu nejsou vždy dobře čitelná či spárovatelná mezi sebou. Současně žalobce sám cestovními příkazy doložil, že pracovní cesty v uvedeném rozsahu uskutečnil. Každopádně je mezi stranami nesporné, že doba nepřítomnosti žalobce v období pěti let před podáním žádosti o povolení k trvalému pobytu přesáhla v souhrnu dobu 310 dní ve smyslu § 68 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců.
19. Jádrem sporu mezi žalobcem a žalovanou je způsob interpretace pojmu „pracovní vyslání zaměstnavatelem do zahraničí“ a vyloučení jeho použití na případ žalobce.
20. Soud je toho názoru, že uvedený pojem nelze ztotožnit s institutem pracovní cesty, která je definována v § 42 odst. 1 zákoníku práce jako časově omezené vyslání zaměstnance zaměstnavatelem k výkonu práce mimo sjednané místo výkonu práce. Z dikce ustanovení § 68 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců nevyplývá, že by v něm popisované vyslání zaměstnance zaměstnavatelem nutně muselo naplňovat všechny aspekty pracovní cesty podle pracovněprávních předpisů. Jestliže by zákonodárce chtěl tuto podmínku citovanou normou stanovit, pak by jistě užil přímo legislativně zavedeného pojmu „pracovní cesta“ nebo by odkázal na její úpravu ve zvláštním zákoně, což však neučinil. *A contrario* tedy platí, že vyslání zaměstnance dle předmětného ustanovení zákona o pobytu cizinců není nutně totéž, co pracovní cesta podle zákoníku práce.

21. Při interpretaci ustanovení § 68 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců je nutné systematicky vyložit především jeho vazby v rámci zákona o pobytu cizinců. Ten sám definuje pojmy „zaměstnání“ a „zaměstnavatel“ v § 178b. Zaměstnáním se ve smyslu § 178b zákona o pobytu cizinců rozumí mj. i plnění úkolů vyplývajících z předmětu činnosti právnické osoby zajišťovaných společníkem, statutárním orgánem, členem statutárního orgánu apod. Za zaměstnavatele se podle druhého odstavce téhož ustanovení rovněž považuje právnická osoba, pro kterou cizinec v postavení společníka, statutárního orgánu anebo člena statutárního orgánu nebo jiného orgánu obchodní společnosti plní úkoly vyplývající z předmětu činnosti této právnické osoby, pokud se k takovému plnění úkolů vyžaduje podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti) povolení k zaměstnání.
22. K tomu je třeba uvést, že zákon o pobytu cizinců je veřejnoprávní předpis upravující pobyt a zaměstnávání cizinců na území České republiky, tedy je z hlediska předmětu úpravy i metody právní regulace v mnohem těsnějším vztahu k projednávané věci, než obecný soukromoprávní předpis, jímž je zákoník práce. Rovněž s ohledem na § 1 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (zásadu nezávislosti uplatňování soukromého práva na uplatňování práva veřejného), je nutno při interpretaci § 68 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců dát přednost systematickému výkladu pomocí zákona o pobytu cizinců. Jestliže tedy zákon o pobytu cizinců považuje za zaměstnání rovněž činnost jednatele při plnění úkolů vyplývajících z předmětu činnosti právnické osoby a taková právnická osoba se považuje za zaměstnavatele, pak rovněž pojmy „vyslání zaměstnance zaměstnavatelem“ a „pracovní cesta“ musí být interpretovány s ohledem na tuto zvláštnost právní úpravy zaměstnávání cizinců. Jestliže je nějaká osoba podle dikce zákona zaměstnancem, není důvod pro to, aby takový zaměstnanec nemohl být právnickou osobou (svým zaměstnavatelem) vyslán pracovně do zahraničí. Jinak řečeno, pokud tentýž zákon užívá stejný pojem „zaměstnavatel“ ve více ustanoveních, přičemž v jednom jej dokonce výslovně definuje „pro účely tohoto zákona“, pak standardními výkladovými metodami lze dospět ke spolehlivému závěru, že tento pojem má také ve všech ustanoveních stejný význam, a to význam autonomní, nezávislý na významu a užití obdobného pojmu v jiném právním odvětví.
23. Dále je nutno konstatovat, že činnost jednatele obchodní společnosti je možno vykonávat na základě smlouvy o výkonu funkce jednatele dle § 59 a násl. a § 194 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), nebo též v pracovněprávním vztahu. Výklad žalované je neudržitelný, neboť by ve svých důsledcích vedl k nerovnému zacházení s cizincem, jenž by byl podroben odlišným podmínkám pro získání povolení k trvalému pobytu toliko na základě právního titulu k výkonu stejné činnosti (funkce).
24. Uplatněním systematického výkladu ustanovení § 68 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců v kontextu s § 178b odst. 1, 2 téhož zákona tedy soud dospěl k závěru, že skutečný smysl dané právní normy je širší než by odpovídalo jejímu textuálnímu vyjádření, neboť zahrnuje jak zaměstnance v pracovněprávním vztahu (včetně vztahů založených dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr), tak v zásadě i členy statutárních orgánů obchodních korporací.
25. Na posouzení věci nemůže mít vliv pozdější novelizace zákona o pobytu cizinců, provedená zákonem č. 176/2019 Sb., kterým byl s účinností od 31. 7. 2019 do ustanovení § 68 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců vložen dovětek: „*toto období se však nezapočítá,*

byl-li cizinec členem statutárního orgánu zaměstnavatele“. Přihlédnutí k němu by znamenalo nepřípustnou pravou retroaktivitu, kterou sám v přechodných ustanoveních nepředvídá (v tomto případě navíc zjevně v neprospěch žalobce). Jakkoli došlo ze strany zákonodárce ke korekci ustanovení § 68 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, soud nemohl „přizpůsobit“ výklad zákona v dřívějším znění záměru sledovanému zákonodárcem v novele uvedeného ustanovení a vycházel ze znění účinného v době rozhodování správního orgánu. Případná mezera v zákoně (ve smyslu *de lege ferenda*) nemůže být zpětně vyplňována výkladem v neprospěch účastníka řízení.

26. Ministerstvo v důsledku svého nesprávného právního názoru nezapočítalo (v celém rozsahu) žalobcem omlouvanou dobu nepřítomnosti připadající na jeho pracovní cesty do zahraničí a v návaznosti na to dospělo k závěru, že v případě žalobce došlo k porušení nepřetržitosti pobytu na území České republiky, neboť byla překročena tolerovaná hranice 310 dní, v jejímž rámci je podmínka nepřetržitosti splněna. Žalovaná tento názor i jeho důsledky pro právní posouzení případu potvrdila a nijak nekorigovala. Pokud by žalobce nedoložil omluvitelné důvody své nepřítomnosti vůbec, pak by nesprávný právní názor ministerstva a žalované nezpůsoboval nezákonnost jejich rozhodnutí. V projednávaném případě však žalobce v průběhu řízení listinnými důkazy prokazoval, že nepřetržitost jeho pobytu byla zachována, neboť dokládal započitatelnou dobu nepřítomnosti na území České republiky v rozsahu přesahujícím 310 dní, avšak nepřekračujícím horní hranici 560 dní ve smyslu § 68 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců. V tomto případě již právní názor opírající se o nesprávný výklad naposled uvedeného ustanovení mohl vést k nesprávnému závěru o tom, že nepřetržitost pobytu byla narušena.
27. Soud nicméně nemůže zasahovat do činnosti a úvah správního orgánu tím způsobem, že by jej zavázal ke konkrétnímu hodnocení předložených důkazů, které doposud správní orgány vůbec nehodnotily. Bude tedy na ministerstvu, potažmo žalované, aby posoudily hodnověrnost, úplnost a konkrétnost předložených důkazů, jakož i vazbu na plnění úkolů vyplývajících z předmětu činnosti dané právnické osoby. Žalobní bod však je důvodný.
28. Soud má za to, že s ohledem na výše uvedené je bezpředmětné vypořádávat námitku žalobce týkající se údajného porušení legitimního očekávání, které odvíjí od odlišné rozhodovací praxe žalované, a to i proto, že je tato námitka značně obecná.
29. K tvrzení nepřiměřenosti rozhodnutí žalovaného, soud konstatuje, že posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí není omezeno pouze na ta rozhodnutí, u kterých to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví, ale vyplývá přímo z čl. 8 Úmluvy (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015-30, a ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 – 29). Ke stejnému závěru došel Nejvyšší správní soud také například v rozsudku ze dne 3. 6. 2015, č. j. 5 Azs 83/2015 – 31, v němž rozhodoval ve velmi podobné věci (posuzoval rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení přechodného pobytu podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a to ve znění zákona o pobytu cizinců účinného do 17. 12. 2015). Aplikaci uvedených výjimek je však nutno vázat na konkrétní žalobní námitky, a tedy i na skutkové okolnosti projednávané věci (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016 – 53).
30. Žalovaná nicméně (i přes opačný názor) dopady rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce hodnotila (ačkoli tedy měla za to, že tak činí fakultativně, nad rámec svých povinností). Žalovaná uvedla, že nevydání povolení k trvalému pobytu nemůže představovat nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života žalobce z toho

prostého důvodu, že v době rozhodování žalobce stále měl povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny s platností do 18. 5. 2019. Žalobce tak mohl na území České republiky i nadále pobývat se svou rodinou a vykonávat zde ekonomickou činnost, neboť v souvislosti s napadeným rozhodnutím se pro něj ani jeho rodinné příslušníky nic nezměnilo. Bylo mu pouze odepráno právo či výsada trvalého pobytu. Tento žalobní bod není důvodný.

31. Na další námitky žalobce lze ve stručnosti reagovat poukazem na závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38 (k dispozici na www.nssoud.cz), kde kasační instance mj. uvedla, že je „zejména v zájmu žadatele, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné doklady (...). Při zkoumání doby nepřítomnosti na území vycházelo Ministerstvo vnitra z cestovního dokladu, ze kterého důvod zahraničních cest nevyplývá. Pokud stěžovatel chtěl, aby Ministerstvo vnitra zohlednilo účel jeho cest, měl jej v první řadě tvrdit a v druhé řadě měl ke svým tvrzením předložit důkazy.“ Zákon nestanoví povinnost ministerstva sdělit žadateli v rámci výzvy k poskytnutí součinnosti konkrétní data zjištěných období nepřítomnosti, jež žadatel zná, neboť jsou patrná z jeho cestovního dokladu. Ohledně všech záznamů v cestovním dokladu přitom platí domněnka (presumpce) správnosti s možností vyvrátit ji v souladu s pravidly danými nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399, tzv. Schengenským hraničním kodexem (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2018, č. j. 5 Azs 82/2016-29). Ministerstvo v přípise ze dne 22. 9. 2017 sdělilo souhrn jím zjištěné nepřítomnosti v rozhodné době (469 dní) a vyzvalo žalobce, aby uvedl a doložil důvody nepřítomnosti. Je s podivem, že žalobce se dožadoval soupisu jednotlivých období nepřítomnosti, aby mohl uplatňovat svá práva, když měl k dispozici (a také v krátké době předložil) jednak svědomitě vyplněné cestovní příkazy potvrzené „zaměstnavatelem“, jednak zprávy o výsledcích pracovních cest v zápisech z jednání valné hromady. Soud s ohledem na shora uvedené pro nadbytečnost neprovedl důkaz rozhodnutím žalované ze dne 9. 12. 2016, č. j. MV-148893-6/SO-2016.
32. K námitce neprovedení výsledku žalobce soud uvádí, že takový výsledek by ve své podstatě nebyl ničím jiným než skutkovými tvrzeními rozhodných skutečností ze strany účastníka. V ustanovení § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců se uvádí, že *správní orgán je oprávněn vyslechnout účastníka řízení, je-li to nezbytné pro zjištění skutkového stavu věci, zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území, zejména zda účelově neuzavřel manželství nebo zda jeho účelově prohlášeným souhlasem nebylo určeno otcovství. Účastník řízení je povinen vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet.* Cílem předmětného ustanovení tak bylo umožnit správnímu orgánu zjistit rozhodné skutečnosti týkající se především soukromého a rodinného života, osobních vztahů účastníka řízení, které nelze obvykle zjistit jinými důkazními prostředky, pokud se k nim účastník v průběhu řízení nijak nevyjadřuje. Ani z tohoto ustanovení však neplyne, že důkaz výsledkem účastníka v řízení vedeném podle zákona o pobytu cizinců by byl povinným či privilegovaným důkazním prostředkem. Zdejší soud má za to, že s ohledem na právní názor žalované, která nepřítomnost žalobce nepovažovala za nepřítomnost ve smyslu § 68 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců již jen z toho důvodu, že nešlo o pracovní cestu ve smyslu zákoníku práce, nebyl žalobce neprovedením účastnického výsledku zkrácen na svých právech. V situaci, kdy žalovaná svůj závěr nepostavila obecně na neprokázání doby nepřítomnosti na území České republiky či na nevěrohodnosti předložených listin, neprovedení účastnického výsledku žalobce nebylo procesní vadou, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. K obdobným závěrům lze dospět

i ohledně návrhu na provedení výsledku manželky žalobce E. V., druhé jednatelky společnosti P. – S. s. r. o. Správní orgán je oprávněn odmítnout provedení důkazu, je-li nadbytečný. Z návrhu žalobce přitom nevyplynulo, jaké nové skutečnosti nad rámec žalobcem předložených listinných důkazů by měly být výpovědi této svědkyně objasňovány. Tento žalobní bod není důvodný. Není nicméně vyloučeno, že v dalším řízení bude výslech svědků či účastnický výslech vhodným institutem pro řádné zjištění skutkového stavu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 157/2015-31).

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

33. S ohledem na výše uvedené soud rozhodnutí žalovaného zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc žalovanému podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil k dalšímu řízení. Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku jsou správní orgány vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
34. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce měl ve věci úspěch, a proto mu náhrada nákladů řízení náleží. Tyto náklady zahrnují náklady na zastoupení advokátem, které tvoří odměna za zastoupení, náhrada hotových výdajů a náhrada DPH. Zástupce žalobce provedl v řízení tři účelné úkony právní služby po 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení, jedno písemné podání soudu (žaloba) a účast na jednání před soudem – § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. b), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb.]. K odměně za právní služby v souhrnné výši 9 300 Kč byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů ve výši 3 x 300 Kč podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky. Odměna a náhrada hotových výdajů byla dále zvýšena podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o náhradu DPH ve výši 21 % z předchozích částek, tj. 2 142 Kč, a soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za žalobu. Náhradu nákladů řízení v celkové výši 15 342 Kč je žalovaný povinen uhradit podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s., k rukám zástupce žalobce, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 9. prosince 2019

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu